KSZR/144-1/2023

Tájékoztató

a Vörösmarty Mihály Könyvtár által
a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerben
végzett tevékenységről

Alsószentiván

Könyvtári, Információs és Közösségi Hely

2022

VÖRÖSMARTY MIHÁLY KÖNYVTÁR / KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÓ RENDSZER

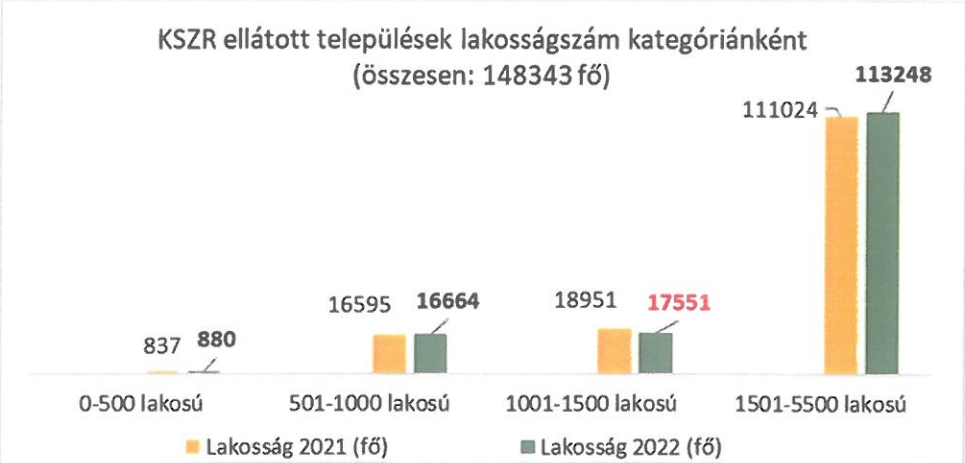
Tájékoztató

a székesfehérvári Vörösmarty Mihály Könyvtár által
a Fejér vármegyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében végzett
2022. évi tevékenységéről[1]

Fejér vármegye 108 településből áll: 2 megyei jogú város, 15 további város, 14 nagyközség és 77 község. Népessége **426.944** fő volt.

Jelenleg 82 KSZR települési szerződésünk van, ez 76%-a megyénk teljes, 108 településszámához viszonyítva.
A nemzetiségi könyvtárat fenntartó önkormányzattal kötött megállapodások száma nem változott.

A 2022. évre **148.343** fő könyvtári ellátására kaptunk normatív támogatást.

Láthatjuk, hogy a lakosságkategóriák két év összehasonlításában minimálisan változtak, csökkenés csak az 1001-1500 kategóriánál volt, míg a többinél minimálisan nőtt.
Az olvasók száma összesen 6999 fő (2021-ben 6371) volt, a kölcsönzött dokumentumok száma 74.680 (2021-ben 52.292). Az emelkedés a korábbi zárva tartások miatt történt, ugyanakkor a vírushelyzet előtt többen látogatták a könyvtárakat.

A folyamatosan változó körülmények, a kiszámíthatatlan időszakok nagyfokú rugalmasságot igényeltek a könyvtárosoktól. A települések sem tudták egységes módon kezelni az energiaválságot, így magukhoz képest az összehasonlító adatok nem feltétlen relevánsak.

A KSZR szolgáltató helyek felszereltsége, mérete, színvonala nagyon különböző, jelentős mértékben függ a helyi infrastruktúrától, a helyi önkormányzat lehetőségeitől. Sokszor

---

1 A 39/2013 (V. 31.) EMMI rendelet 7. § (5) bek. alapján a megyei hatókörű városi könyvtár – ez Fejér vármegyében a székesfehérvári Vörösmarty Mihály Könyvtár – tájékoztatást készít a települési önkormányzat részére az előző évi működésről.

szerencsésebb helyzetben vannak az IKSZT-ben vagy művelődési házzal közös épületben működő könyvtárak, mert a nyitva tartásuk hosszabb lehet, és körülményeik miatt jobb a közönségvonzó képességük. A korszerűsítésre szinte mindenhol megvan a szándék, a pályázati lehetőségekkel viszont nem mindenki tud élni.
A *Kistelepülések könyvtárainak szakmai eszközfejlesztése, korszerűsítése* elnevezésű, a Nemzeti Kulturális Alap (NKA) által önkormányzatok számára kiírt pályázat beadásához a Könyvtárellátási és módszertani csoport szakmai támogatást nyújtott az önkormányzatok számára.

A könyveket főleg a Könyvtárellátó Nonprofit Kft-től szerzeményeztük egyedi kedvezménnyel és rekord letöltés, könyvkártya készítés, könyvfülek szolgáltatással. A náluk nem kapható könyveket a Libri-Bookline-tól szereztük be.

A kistelepülések negyedévente kaptak könyvajánlót, melyek az Új Könyvek jegyzékeinek ajánlóiból lettek összeválogatva. A recenziók hozzáadásával segítséget adtunk a választáshoz. Az ajánló tematikus részletezésben közli a címeket, ami javítja az áttekinthetőséget. Minden alkalommal lehetőség volt egyéni kérések leadására a beszerezhetőség függvényében. A kollégák nyomon követték a teljesítetlen rendeléseket, valamint sorozatok, folytatások, előzmények beszerzését. Felhívták mindig a figyelmet, ha rendeléskor az előzményt korábban nem rendelték meg.
A KSZR könyvtárak állománya 2022-ben összességében 12.964 db dokumentummal, folyóirat nélkül, 32.373.390 Ft értékben gyarapodott. 12.809 könyv mellékletekkel, 6 db térkép, 70 db hangoskönyv, 75 db CD, 4 kotta.

A KSZR-ben működő 82 szolgáltató hely közül 35 élt a könyvtárközi kölcsönzés lehetőségével, az előző évi 33 után, ezzel kis mértékben növekedett a korábbi évhez viszonyítva.

Több alkalommal tájékoztattuk a kollégákat a szolgáltatás hasznosságáról, de még nem sikerült rendszeressé tenni az olvasói kérések más intézményből történő teljesítését. A novemberben tartott képzéseken a közös katalógus használata mellett a könyvtárközi kérés folyamatát is részletesen bemutattuk.

A kistelepülési rendezvények száma 2022-ben emelkedett az előző évihez képest, (2020: 440 program, 2021: 477 program), a résztvevők száma kevesebb volt, (2022: 15.570 fő – 2021: 21.847 fő). Az online programok tartását többen vállalták. Az energiaválságból fakadó bizonytalanság miatt több programot le kellett mondani.

Az Országos Könyvtári Napok rendezvényei rendben zajlottak. A 41 kistelepülésről 71 programmal készültek, melyeken 1.086 gyerek és 616 felnőtt vett részt.

A KönyvtárMozin keresztül a szolgáltatóhelyek olvasóinak 20 településen (év végén 19 könyvtárban) volt lehetősége értékes filmekkel megismerkedni és közösségben új élményekkel gazdagodni. A vetítések Bakonycsernye, Bakonykúti, Balinka, Baracs, Csókakő, Csór, Füle, Hantos, Jenő, Kincsesbánya, Lovasberény, Mány, Mezőfalva, Nagykarácsony, Nagylók, Pusztavám, Sárszentmihály, Szár, Vál, Vértesacsa településeken zajlottak. A korábbi évekhez hasonlóan a vetítések után több helyen változatos kísérőprogramokat is szerveztek a településen dolgozó munkatársak.

Az évi négy - *a vármegye könyvtárosainak tartandó* - továbbképzést is eltérően tartották meg. A márciusi képzés online zajlott, utána a személyes jelenlétet igénylő továbbképzésből a novemberi alkalmat a Hiemer-ház báltermében tartották.

KSZR képzések:

Személyes jelenlét mellett nov. 21. – 30. között / 41 fő részvételével külső helyszíneken (Sárszentmihály, Lovasberény, Daruszentmiklós, Mátyásdomb, Vál, Előszállás, Magyaralmás) Tematikusan felépített képzési napokon a munkafolyamatok részletes bemutatása, problémák átbeszélése, jógyakorlatok megosztása történt a hét településen. A képzés során bemutatkoztak csoportunk kollégái, és feladatkörönként, tematikus felosztása alapján vettük végig az elvégzendő éves feladatokat, határidőket.

A Vörösmarty Mihály Könyvtár, mint vármegyei hatókörű városi könyvtár a törvényben meghatározott feladatokat látja el. Szolgáltató könyvtárként tevékenységének pénzügyi forrása a vármegyei és állami feladatainak ellátását biztosító állami támogatás, amely kiegészül a fenntartó önkormányzat költségvetési támogatásával és saját bevételeivel, érdekeltségnövelő támogatással, valamint az ODR támogatással, és pályázati összegekkel. Megállapodás alapján **kistelepülési szolgáltatásokat nyújtott 2022-ben is, a vármegye 82 települése számára.**

A vármegyei hatókörű városi könyvtár rendelkezésére állnak a kistelepülési ellátáshoz szükséges alábbi feltételek:

- megfelelő helyiségek,
- személyi feltételek,
- informatikai technika, technológia,
- szállító kapacitás (KSZR autó),
- gyűjtemény.

A Gyűjteményszervezési és Megyei Szolgáltató Osztály két külön helyen, megfelelő munkaterülettel működik, változás nem várható. Az Állományalakító és feldolgozó csoport a Bory Jenő Általános Iskola két tantermében működik, elegendő helyet biztosítva a KSZR dokumentumok feldolgozására, a **feladatokat két könyvtáros és egy fő könyvtárkezelő végzi, az utóbbi 4 órában csak márciusig dolgozott**. A Könyvtárellátási és módszertani csoportban **4 könyvtáros és 1 könyvtárkezelő végezte a feladatokat**, 1 státusz betöltetlen volt, valamint a **vármegyei hatókörű városi könyvtár két rendszergazdája** folyamatosan segítséget nyújt az infokommunikációs eszközök beszerzésében, kiosztásában és a telepítésben. A kevesebb létszámból eredő többlet terheket részben sikerült megoldani, az évenkénti elégedettségmérésre a kistelepüléseken év végén került sor. Az energiaválság miatt 2022 novemberétől 2023 májusig a Könyvtárellátási és módszertani csoport épülete zárva tartott, ezért ideiglenes működési helyen, a Budai Úti Tagkönyvtár klubszobájában dolgoztak a kollégák. Emellett az Állományalakító és feldolgozó csoportban tudtak még dolgozni.

Alsószentiván
Könyvtári Információs és Közösségi Hely

A könyvtár alapterülete 66 m², ami mind a KSZR-ajánlásnak (80-100 m²),[2] mind a megyei átlagnak (74 m²) alatta marad.

A könyvtár teljes állománya az integrált könyvtári nyilvántartásunk szerint 5424 db dokumentum, amiből 4807 db a saját állomány, 617 db KSZR-letét.[3] Ez – a lakosságszámhoz viszonyítva – 8,6 dokumentum/lakos arányt jelent, ami az általános könyvtári normákat[4] messze meghaladja.

2022-ben – a helyi könyvtáros kívánságait figyelembe véve – 103 dokumentumot szereztünk be a könyvtár számára, és adtunk tartós letétbe.

2022-ben a Könyvtárellátási és módszertani csoport tagjai 2 alkalommal látogattak a településre a KSZR ellátáshoz biztosított autóval, szakmai feladatok elvégzése *(állományapasztás, egyeztetés)* céljából.

Év közben megtörtént a könyvtár saját dokumentum állományának részleges selejtezése *(tartalmi szempontból avult, rongálódott, elhasználódott, egészségre ártalmas penészedés jelenléte)*, melynek eredményeként 953db dokumentum státusz átállítása történt meg a Textlib katalógusban.

A könyvtár nyitvatartása egy átlagos héten 6 óra volt, ami a megyei átlagot (17 óra) nem érte el, de a minimális célnak megfelelt.

2022-ben 34 fő, 2021-ben 19 fő, 2020-ban 13 fő beiratkozott olvasója volt a könyvtárnak, számuk folyamatos emelkedést mutat.

Ugyanezen időszakban a kölcsönzött dokumentumok száma 2022-ben 128 db, 2021-ben 95 db, az előző évi 87 db, azaz ez az adat is emelkedett az évek során.

A könyvtár 5 programot tartott 69 résztvevővel. Kiemelkedő a nyáron rendezett könyvtári kreatív kölyökfoglalkoztató napok eseménysorozat, melyről a Fejér Megyei Hírlap is tudósított. Ezen alkalmakkor a kicsik által kedvelt mesék köré szervezett vetítések és kézműves foglalkozások színesítették a szünidőt töltő gyerekek napjait.

Dátum	Program neve	Kategória	Részt-vevő

2 www.fejerkszr.hu/_upload/editor/kszr_ajanlas.pdf
3 2020. december 31-ei állapot szerint.
4 „1000 lakosonként 3000 kötet", Fehér M.: *A települési könyvtári működés normái, valamint teljesítménymutatói*, kézirat, 2010, lásd: www.pemeksz.hu/download/feherm2.pdf

2022.06.24	Mese-vetélkedő gyerekeknek	vetélkedők, versenyek	18
2022.07.20	Könyvtári kreatív kölyökfoglalkoztató napok: Süsü, a sárkány	játékos tevékenység	13
2022.07.27	Könyvtári kreatív kölyökfoglalkoztató napok: Hófehérke és a hét törpe	játékos tevékenység	12
2022.08.03	Könyvtári kreatív kölyökfoglalkoztató napok: Jancsi és Juliska	játékos tevékenység	9
2022.08.10	Könyvtári kreatív kölyökfoglalkoztató napok: Bogyó és Babóca	játékos tevékenység	17

További beszerzések:
irodaszercsomag, szakmai anyag vásárlás
Roll-Up tábla készíttetése
Könyvtári berendezési terv készíttetése

Előfizetés folyóiratokra:
Blikk Nők konyha
Buci maci - a 3-9 éves gyermekek magazinja
Dekorációs ötletek - szezonális barkácsmagazin
Dörmögő Dömötör
Napsugár - gyermekirodalmi lap 6-10 éveseknek
Tapsi - rejtvénymagazin és kifestő

Arcanum Digitális Tudománytár előfizetés (teljes szövegű folyóirat adatbázis)

Tervek:
A könyvtár időközben átköltözött a közösségi házba, a KRI-DESIGN által átadott tervek alapján lehet pályázni fejlesztésre, a megbeszéltek alapján önrész nélkül. A fejlesztéshez kapcsolatos pályázati lehetőségekről tájékoztató e-maileket küldünk, valamint ennek hiányában elkezdjük a pocok cseréjét ütemesen. Folytatni kell az olvasásnépszerűsítést, a meglévő olvasókkal és új érdeklődőkkel.

Köszönjük az együttműködést.

Székesfehérvár, 2023. november

Buriánné Tarró Edit Erzsébet
igazgató

Melléklet.

Bibliográfia.

A 2022-ben Alsószentiványról megjelent cikkek adatai.

1.
Díszparancsra indultak neki : gyalogtúrával rótták le kegyeletüket a Don-kanyar hősei előtt / MAJ. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 67. évf. 14. sz. (2022. jan. 18.), p. 9. - ill.

2.
A Don-kanyarban áldozatul esett katonákra emlékeztek / Balogh Tamás. - In: Dunaújvárosi hírlap : városi napilap ISSN 1219-8153. - 33. évf. 16. sz. (2022. jan. 20.), p. 4. - ill.
A Nagykarácsony Testvértelepüléseiért Egyesület 2. alkalommal vett részt a Doni Hősök Emléktúrán. A jan. 15-i túra első állomása Alsószentiván volt.

3.
"Partiképes" az épület : alsószentiváni jeles személyről nevezik majd el / MAJ ; fotó Nagy Norbert. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 67. évf. 108. sz. (2022. máj. 11.), p. 1., 3. - ill.
A szerző neve: Majer Tamás

4.
Az ágvágó már bevethető : három új kommunális eszközzel bővült Alsószentiván gépparkja / MAJ ; fotó NN. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 67. évf. 111. sz. (2022. máj. 14.), p. 2. - ill.
A szerző neve: Majer Tamás. - A fotós neve: Nagy Norbert

5.
Fatimai búcsúnap Alsószentiványon - a béke cicájával / fotó Kiss Attila. - In: Új ember : katolikus hetilap ISSN 0133-1205. - 78. évf. 22. sz. (2022. máj. 29.), p. 6. - ill.

6.
Nincs jobb a hazainál / KZ. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 67. évf. 136. sz. (2022. jún. 14.), p. 3. - ill.
A szerző neve: Kecskés Zoltán
Alsószentiván önkormányzata saját kertet műveltet 13 éve közmunkaprogram keretében.

7.
A jelenre és a közeljövőre is gondolnak / KZ ; fotó FG. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 67. évf. 142. sz. (2022. jún. 21.), p. 9. - ill. - (Lakóhelyünk - Sárbogárd és környéke) A szerző neve: Kecskés Zoltán. - A fotós neve: Fehér Gábor

8.
Új szelek fújnak délen : átvették az ellátást / KZ. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 67. évf. 143. sz. (2022. jún. 22.), p. 1., 4. - ill. A szerző neve: Kecskés Zoltán
Június 30-tól megszűnt a Cecei Központi Orvosi Ügyelet. A megszűnéssel érintett öt település a Sárbogárdi Központi Ügyelethez csatlakozott július 1-jétől.

9.
Páratlan közösség a szentiváni : "A kis falvak esélye a fejlődésre az alulról jövő civil önszerveződésben rejlik" / Nagy Orsolya ; [rip.] Kecskés Zoltán. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 67. évf. 155. sz. (2022. júl. 6.), p. 9. - ill. - (Lakóhelyünk - Sárbogárd és környéke)
Az Alsószentiván Községért Egyesület történetéről.

10.
Kreatív, játékos foglalkozások / KZ. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 67. évf. 167. sz. (2022. júl. 20.), p. 9. - (Lakóhelyünk - Sárbogárd és környéke)
A szerző neve: Kecskés Zoltán
Könyvtári Kreatív Kölyökfoglalkoztató foglalkozások indulnak szerdai és pénteki napokon az alsószentiváni könyvtárban.

11.
Segítség az elsős iskolásoknak / KZ. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 67. évf. 179. sz. (2022. aug. 3.), p. 9. - ill. - (Lakóhelyünk - Sárbogárd és környéke). (Röviden)
A szerző neve: Kecskés Zoltán
Az Alsószentiván Községért Egyesület támogatásával tanszercsomagot kaptak a település leendő első osztályosai. A település címerével ellátott tornazsákot is kaptak.

12.
A békéért a Mária-úton / SzNJ. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 67. évf. 189. sz. (2022. aug. 15.), p. 2. - (Röviden)
A szerző neve: Szanyi-Nagy Judit
Aug. 13-án zarándoklatot tartottak Nagykarácsonyból Alsószentiványra.

13.
Zarándoklat a békéért / PJD. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 67. évf. 188. sz.
(2022. aug. 13.), p. 3.
A szerző neve: Palocsai Jenő
Az aug. 13-án induló Mária Út Zarándoklat a Bodajk-Csatka és a Mór-Bodajk közötti szakaszon is zajlik.

14.
Tízezren száz szakaszon, de egy úton : nemzetközi zarándoklatot tartottak a békéért, Alsószentiván és Bodjak is része volt az útvonalnak / PJD ; fotó Nagy Orsolya. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 67. évf. 191. sz. (2022. aug. 17.), p. 4. - ill.
A szerző neve: Palocsai Jenő

15.
Színes képeslapok / KZ. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 67. évf. 202. sz. (2022. aug. 31.), p. 9. - ill. - (Lakóhelyünk - Sárbogárd és környéke)
A szerző neve: Kecskés Zoltán
Képeslapokat készítettek az Alsószentiván Községért Egyesület jóvoltából.

16.
Nevezési rekordot döntött meg a kezdeményezés : csaknem a duplájára nőtt a jelentkezők száma az előző évhez képest: közel kétszázan futnak a hétvégén / KZ ; fotó Kohán B. - In: Fejér megyei

hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 67. évf. 214. sz. (2022. szept. 14.), p. 9. - ill. - (Lakóhelyünk - Sárbogárd és környéke) A szerző neve: Kecskés Zoltán

Az alsószentiváni Szentiván Trail futóversenyt a szept. 17-18-i hétvégén 2. alkalommal tartják.

17.

Jól sikerült a második is : hétvégén zajlott a II. Szentiván Trail / Nagy Orsolya ; [rip.] KZ. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 67. évf. 219. sz. (2022. szept. 20.), p. 1., 12. - ill.

A riporter neve: Kecskés Zoltán

18.

Felkészültek a télre, de sok még a bizonytalanság / Husvéth Imre ; [Rip.] KZ ; fotó Nagy Orsolya, Fehér G. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 67. évf. 250. sz. (2022. okt. 26.), p. 9. - ill.- (Lakóhelyünk - Sárbogárd és környéke)

A riporter neve: Kecskés Zoltán. - A fotós neve: Fehér Gábor

Beszélgetés Alsószentiván polgármesterével, Husvéth Imrével az önkormányzat előtt álló feladatokról.

19.

Reményt hozó fények a kis lelkes faluban / KZ. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 67. évf. 261. sz. (2022. nov. 9.), p. 9. - ill. - (Lakóhelyünk - Sárbogárd és környéke)

A szerző neve: Kecskés Zoltán

Az Alsószentiván Községért Egyesület adventi programjairól.

20.

Életre kelt népmesék / KZ. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 67. évf. 269. sz.
(2022. nov. 18.), p. 3.

A szerző neve: Kecskés Zoltán

Az Országos Rajzfilmünnep program keretében rajzpályázatot hirdetett az alsószentiváni önkormányzat a "Kedvenc népmesehősöm" címmel.